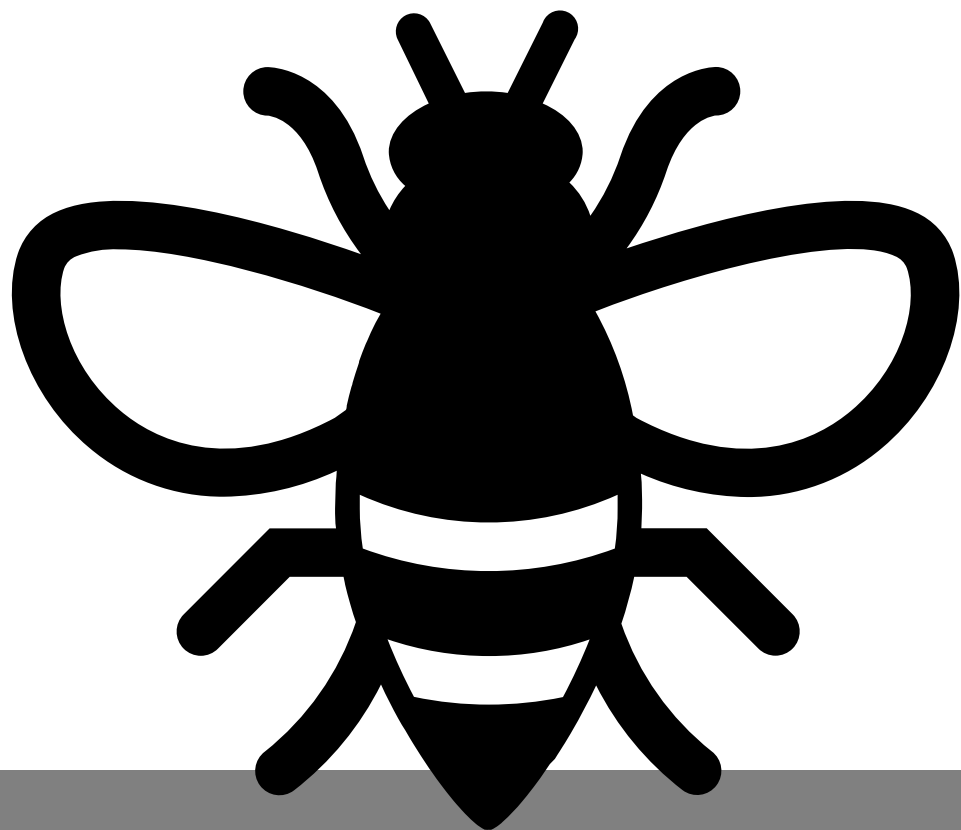

YRHO

Anafylaksia ja sen hoito

Riina Lindström

Heräte

- <https://areena.yle.fi/1-2987337>

Anafylaksia

= äkillinen yliherkkyysreaktio

- Tavallisia aiheuttajia ovat ruoka-aineet (esim. vehnä, maapähkinä, muna, kala, maito, äyriäiset, tattari, selleri, kiivi) ja ampiaisen ja mehiläisen pistot
- Lääkeaineista antibiootit ja kipulääkkeet
- Allergisen anafylaksia lisäksi voi olla rasitusanafylaksia
- Rasitusanafylaksia mahdollinen myös ilman allergiaa (taustalla tällöin esim. flunssa, särkylääke, krapula)

Anafylaksian oireet 1/2

- Alkaa kämmenpohjien, hiuspohjan ja huulten kutinalla
- Kihelmöinti ja kutina leviävät
- Ihoon nokkospaukamia
- Turvotusta huulissa, silmissä ja usein muuallakin
- Kurkkua kuristaa, ääni käheä, hengitys vinkuu
- Vatsaa kouristaa (saattaa oksentaa, ripuloida)
- Pulssi kiihtyy
- Iho punakka
- RR voi laskea ja sydämen rytmihäiriöt mahdollisia

Anafylaksian oireet 2/2

Oireet voivat tulla 10 minuutissa tai vasta jopa 4h syömisen jälkeen rasituksen yhteydessä

Anafylaktinen reaktio huipussaan 10-30 minuutissa

-> anafylaksia on nopeasti ilmenevä ja nopeasti etenevä reaktio. Pitää toimia nopsasti!

Anafylaksian hoito

- Adrenaliini
- On olemassa adrenaliini-injektoreita (EpiPen)
- Antaminen ei ole vaarallista
- Annoksen voi uusia 5-10 min kuluttua, voidaan tarvita pari kynää
- Tyypilliset sivuvaikutukset: kalpeus, vapina tai sydämentykytys (ohimeneviä ja vaarattomia)
- Adrenaliini on ensiapua, eli soita 112

Adrenaliini-injektorista

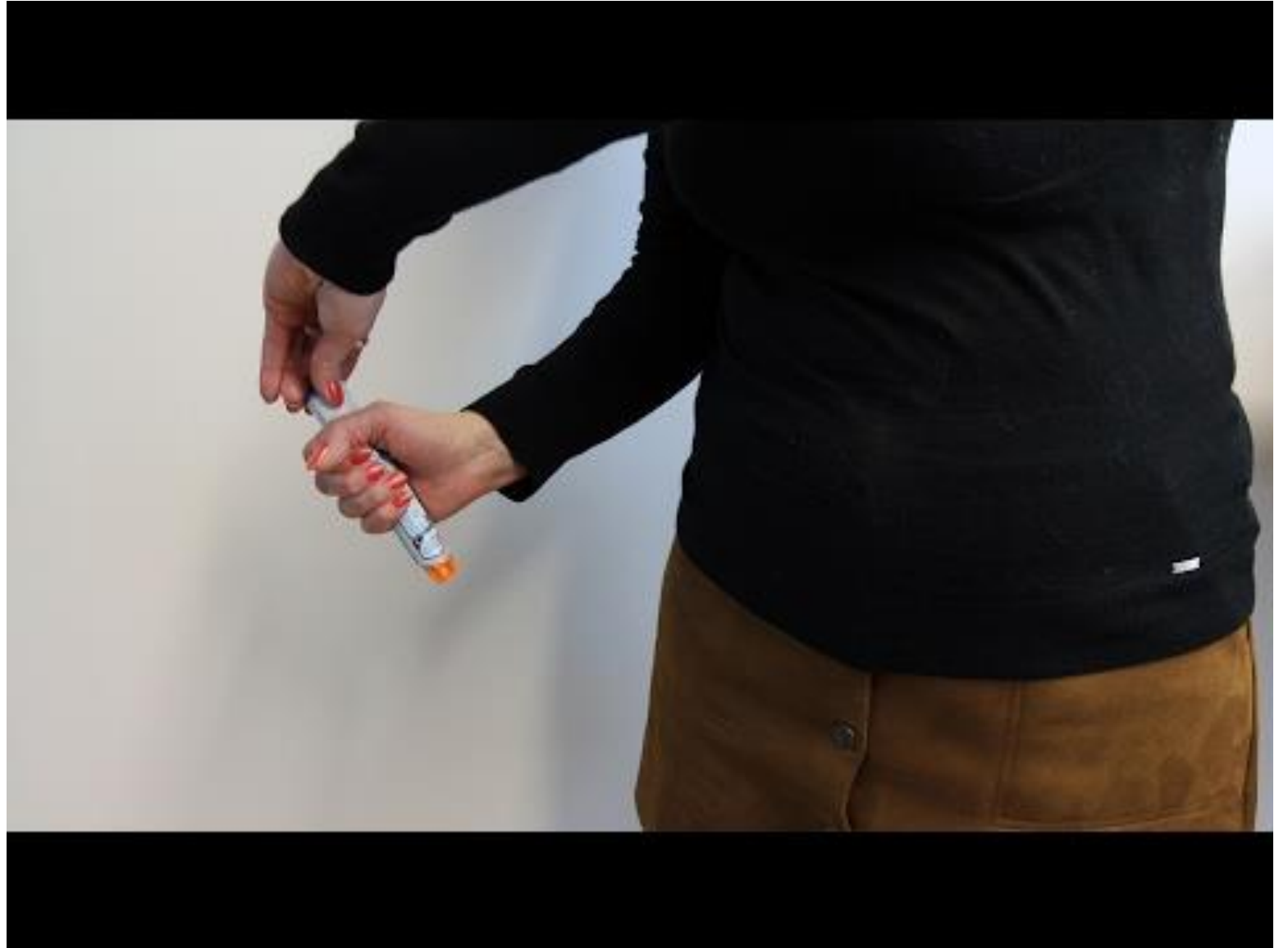
- Säilytä suojattuna auringonvalolta, kuumuudelta ja jäätymiseltä.
 - säilytystä varten lämpöä eristävä erillinen suojakotelo
- Päiväkodissa ja koulussa pitää sopia missä adrenaliiniruisketta säilytetään
- Pitää pistää lihakseen! (jos pistää ihon alle, vaikutus 4 kertaa hitaampaa = huono homma)

Emerade	150 µg 300 µg 500 µg	15-30 kg 30-60 kg yli 60 kg
		
Epipen	150 µg 300 µg	15-30 kg yli 30 kg
		
Jext	150 µg 300 µg	15-30 kg yli 30 kg

Kuva: Allergia-, iho- ja astmaliitto.

Adrenaliini- injektorin käyttö

Tee itsellesi
muistiinpanot
adrenaliini-
injektorin käytöstä.

Hyödyllistä

- Ohje lapselle päivähoitoon/ kouluun allergiasta: https://www.allergia.fi/site/assets/files/1176/aia_lasten_ruoka_allergia_kaavake_a4.pdf
- Allergia-, iho- ja astmaliiton sivut: <https://www.allergia.fi/allergia/anafylaksia/#ef71392f>

Kertaus

A man with short dark hair and glasses, wearing a light-colored shirt and a brown blazer, is seated and speaking. He is positioned in front of a window with light blue curtains. A semi-transparent dark grey subtitle box is overlaid on the lower part of the frame.

Lisäksi suolisto voi reagoida eli voi ilmetä krampinmäistä vatsakipua, voimakkaita suolionteita, oksentelua ja ripulia.